

MENO A PRIEZVISKO AUTORA PRÁCE: Bc. Martin Riška

NÁZOV PRÁCE: Dostupnosť maloobchodných predajní v Bratislave

Problematika maloobchodu je v slovenskej geografickej societe nie často diskutovanou témou, preto snahu o riešenie tejto problematiky možno iba vyzdvihnúť. V súčasnosti, v čase globálnych trendov a implementácie nadnárodných spoločností do slovenského maloobchodu je potrebné sledovať zmeny a dôsledky týchto trendov na rôznych úrovniach výskumu. Transformačné tendencie v hospodárstve regiónu sú azda najbadateľnejšie vo sfére obchodu, resp. maloobchodu, na ktorý je predkladaná práca zameraná, čo potvrdzuje aktuálnosť výberu diplomovej témy. Radikálne sa transformuje organizačná, vlastnícka ako aj priestorová štruktúra maloobchodných aktivít a samozrejme v neposlednom rade sa mení aj nákupné správanie spotrebiteľov. Na väčšinu týchto transformačných procesov je zameraná aj predkladaná práca. Okrem toho hodnotí aj tému dostupnosti. Analýza dostupnosti vybraných služieb, akými sú maloobchodné predajne má široké uplatnenie v plánovacej praxi, keďže dostupnosť zohráva kľúčovú úlohu pri analýze priestorových interakcií.

Vybrané parametre.

Diplomová práca Bc. Martina Rišku má 73 strán textu vrátane zadania, dvojjazyčného abstraktu, zoznamu použitej literatúry a príloh. Text vhodne dokumentujú viaceré kvalitné prílohy v podobe mnohých máp, grafov a tabuliek. Autor čerpal z celkového solídneho počtu 146 zdrojov literatúry, ktoré v práci korektne cituje. Možno upozorniť na charakter týchto zdrojov zahrňujúcich zväčša odbornú časopiseckú literatúru najvýznamnejších autorít v problematike.

Cieľ práce.

Diplomant si za hlavný cieľ diplomovej práce stanovil: „*Hlavným cieľom predkladanej práce je analýza dostupnosti potravinárskeho maloobchodu.*“ (s. 5). K naplneniu hlavného si autor stanovil dve parciálne úlohy: zmapovať nákupné správanie a spotrebiteľské preferencie seniorov v Bratislave a tvorba multimodálneho sieťového modelu obsahujúceho kompletnú uličnú sieť a trakciu linkového vedenia mestskej hromadnej dopravy v prostredí geografických informačných systémov (GIS). Možno konštatovať, že autorovi sa stanovené ciele podarilo naplniť v plnej miere.

Metódy práce a geografické zručnosti.

Autor sa pri riešení problematiky využil široké spektrum metodologických postupov orientovaných na kvantifikáciu zvolených ukazovateľov aplikáciou viacerých indexov. Tieto indexy následne štatisticky

vyhodnocoval a graficky a kartograficky interpretoval v priestorových súvislostiach. Je potrebné vyzdvihnúť mapové výstupy a charakter ich spracovania. Ide o pokročilé kartografické metódy s výraznou náročnosťou na dáta a hardware. Diplomant týmito výstupmi dokumentuje svoju odbornosť a zručnosti v oblasti geografických informačných systémov (GIS). Aj keď v mnohých prípadoch pristúpil autor k zjednodušeniu reálnej situácie, jeho dôvody pre takýto prístup možno akceptovať. Ide o tvorbu multimodálneho modelu, ktorý v tejto podobe pre územie mesta Bratislava nebol ešte realizovaný a autor riešenie problematiky posunul o výrazný kus vpred.

Pri hodnotení dostupnosti si autor vybral tri relevantné miery dostupnosti, avšak svoj výber iba stroho zdôvodňuje. V prípade prvej z nich (potenciálová dostupnosť) mohol byť väčší priestor venovaný odhadu distance decay parametru a nie iba strohé prevzatie jeho hodnoty z iných štúdií.

Charakteristika nákupného správania vybranej skupiny spotrebiteľov v Bratislave sa opiera o databázu výsledkov pochádzajúcich z vlastného dotazníkového prieskumu, ktorý sa uskutočnil v roku 2012 na vzorke 202 respondentov. Výsledky, ktoré spracoval a prezentoval autor, sú zaujímavé a pre poznanie nákupného správania tejto skupiny obyvateľov Bratislavy jednoznačne významné.

Syntetický prístup riešenia problematiky autor preukázal všeobecnou klasifikáciou observačných jednotiek na základe predchádzajúcich analýz v zmysle stanovených kritérií. V tomto zmysle možno upozorniť na absenciu charakteristiky daných taxonomických procedúr v časti venovanej aplikovaným metódam (kap. 3).

Je potrebné poukázať na fakt, že diplomant okrem samotnej analýzy hľadá aj súvislosti a kauzálne vzťahy, čím preukázal svoju erudovanosť v problematike a schopnosť riešiť výskumnú úlohu na úrovni diplomovej práce.

Štruktúra práce.

Predkladaná práca je rozdelená do 7 nosných kapitol v kontexte s cieľom práce. V prvých dvoch sa autor venuje pojmovému aparátu a prístupom riešenia problematiky v domácej a zahraničnej literatúre. Tretia kapitola zhrňuje vybrané aplikované metódy a charakteru použitých dát. Ďalšie časti sú zamerané na analýzy skúmaných aspektov problematiky. Tieto kapitoly (4, 5, 6) možno považovať za jadro práce s významnými prínosmi do témy maloobchod a dostupnosť (aj keď ide o analýzu vybranej skupiny obyvateľov). V záverečnej časti práce s názvom „Diskusia a záver“ diplomant porovnáva získané výsledky s obdobnými analýzami v domácej a zahraničnej literatúre a poukazuje na spoločné, resp. odlišné aspekty danej problematiky v skúmanom regióne.

Hodnotenie práce.

Z formálneho hľadiska má diplomová práca všetky znaky poctivej práce. Napísaná je kultivovaným jazykom a vedecky štandardným štýlom. Predkladaná diplomová práca poskytuje ucelený súbor poznatkov na vysokej úrovni a napĺňa až prevyšuje požiadavky na diplomovú prácu. Autor na mnohých miestach práce prejavil hĺbkovú znalosť problematiky. Aj preto považujem predkladanú diplomovú prácu za nadpriemernú.

Pristupujúc k záverečnému hodnoteniu, konštatujem, že Bc. Martin Riška preukázal vo svojej diplomovej práci veľmi dobré schopnosti spracovať pomerne náročnú odbornú tému. Práca podáva relatívne podrobnú analýzu vybraných problémov maloobchodnej aktivity na intraurbánnej úrovni, pričom celý rad poznatkov týkajúcich sa nákupného správania spotrebiteľov a výskytu potravinových púští má originálny charakter. Pozitívne oceňujem aj skutočnosť, že autor sa v diplomovej práci neobmedzuje len na poznávací rozmer svojej analýzy, ale uvažuje aj nad aplikačnými dôsledkami získaných poznatkov. Z tohto dôvodu aj napriek niektorým uvedeným nedostatkom a výhradám hodnotím diplomovú prácu veľmi pozitívne a potvrdzujem, že spĺňa požiadavky kladené na kvalifikačné práce tohto druhu. Na tomto základe ju odporúčam na obhajobu.

Otázky do diskusie:

- 1) Pri aplikácii daných taxonomických procedúr musia byť splnené základné predpoklady nekorelácie hodnotených premenných. Bol tento predpoklad splnený aj v predkladanej práci?
- 2) Pri vyčleňovaní typov predajní autor vychádza z klasifikácie používanej v Českej republike. Prečo pre územie mesta Bratislava nevyužil klasifikáciu zaužívanú na Slovensku vedenú Štatistickým úradom Slovenskej republiky.
- 3) Špecifiká polohy mesta Bratislava vzhľadom na prilahlé pohraničné obce výrazne deformujú priestorové prejavy nákupného správania spotrebiteľov mesta (nie seniorov). Neuvažoval autor zakomponovať tento aspekt problematiky do analýzy?

V Bratislave dňa 13.09.2013

RNDr. František Križan, PhD.

Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny

PRIF UK, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava